

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Kinderombudsman
Dhr. Marc Dullaert,
Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Datum **10 SEP 2013**
Betreft Rapport Kinderombudsman 'Kinderen in armoede in Nederland'

Geachte heer Dullaert,

In uw brief d.d. 24 juni 2013, vraagt u mij aan te geven hoe ik navolging geef aan uw aanbevelingen in het rapport 'Kinderen in armoede in Nederland' d.d. 25 juni 2013. Hierbij voldoe ik aan dit verzoek.

Ik heb met belangstelling kennis genomen van uw rapport. Sinds 2010 is het aantal kinderen dat leeft in een huishouden met een inkomen onder de lage-inkomensgrens helaas toegenomen. Voor huishoudens met een dergelijk inkomen is het vaak moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. Het kabinet wil voorkomen dat kinderen hiervan de dupe worden. Niemand mag door armoede buiten de boot vallen en zeker kinderen niet. Kinderen moeten zich kunnen ontplooiën en volop mee kunnen doen in de samenleving, zonder zich te schamen voor hun financiële situatie. Kennis van de problematiek van kinderen die in armoede opgroeien en van het armoedebeleid van gemeenten om deze problemen aan te pakken is belangrijk om de effectiviteit van het beleid verder te verbeteren. Zoals ik eerder in onze gesprekken aangaf, levert uw onderzoek hieraan een belangrijke bijdrage. De informatie die verzameld is via het Meldpunt geeft inzicht in welke nadelige gevolgen kinderen kunnen ondervinden van het opgroeien in armoede en hoe ouders en professionals hulp voor de situatie van kinderen ervaren. De kennis die u verzameld heeft over het gemeentebestuur en de door gemeenten en private partijen geboden voorzieningen kan gemeenten aanknopingspunten bieden voor intensivering van het beleid. Om die reden is de Kinderombudsman ook vertegenwoordigd in het overleg over de intensivering van het armoede- en schuldenbeleid, dat ik met een groot aantal partijen periodiek voer.

In uw rapport doet u een aantal behartigenswaardige aanbevelingen. Aan de rijksoverheid beveelt u aan het armoedebeleid gericht op kinderen te monitoren en gemeenten gericht aan te spreken en aan te spreken op hun taak om kinderen lokaal te voorzien van een toereikende levensstandaard.

Zoals ik in mijn brief van 3 juli 2013 aan de Tweede Kamer over de intensivering van het armoede- en schuldenbeleid heb aangegeven, vraag ik gemeenten om bij de inzet van de extra middelen voor 2013 speciale aandacht te besteden aan

kinderen die in armoede opgroeien. Gemeenten besteden hier in de regel al veel aandacht aan, maar de huidige economische situatie en het beschikbaar komen van extra middelen voor armoede- en schuldenbeleid zijn voor mij aanleiding om nogmaals expliciet aandacht voor het beleid voor deze kinderen te vragen. Nederland kent gelukkig geen armoedecultuur in de zin dat armoede wordt overgedragen van generatie op generatie¹. Er is het kabinet veel aan gelegen om dit zo te houden en de kans op overerving zo klein mogelijk te maken.

Datum

Onze referentie
2013-0000116013

In lijn met uw aanbeveling zal ik gemeenteraden en colleges oproepen om op lokaal niveau te komen tot een robuuste en integrale aanpak van armoede- en schuldenproblematiek, gebaseerd op samenhangend beleid, zeker waar het om kinderen gaat. In dit kader zal ik gemeenten ook ondersteunen door het bieden van handvatten, het verspreiden van goede voorbeelden en het stimuleren van kennisdeling. Ook zal ik samenwerking tussen publieke en private partijen op lokaal niveau stimuleren. Ik ben mij zeer bewust van de bijdrage die lokale maatschappelijke organisaties leveren aan de participatie van kinderen en ben van mening dat met een goede samenwerking tussen partijen veel winst te behalen is. Voorts zal ik bij mijn verzoek aan gemeenten om in het najaar 2014 inzicht te geven in de versterking van het armoede- en schuldenbeleid sinds juli 2013, specifiek aandacht vragen voor de ondersteuning die zij bieden voor kinderen die in armoede opgroeien. Door de opbrengst van deze uitvraag breed beschikbaar te stellen aan gemeenten kan dit bijdragen aan weer een verdere kwaliteitsslag van het beleid.

De jaarlijkse armoedecijfers van het CBS en het SCP geven inzicht in de ontwikkeling van de armoedeproblematiek. Op lokaal niveau is het aan gemeenten om goed te volgen of de met het gemeentebestuur beoogde doelgroep daadwerkelijk bereikt wordt en of de voorzieningen het beoogde effect sorteren. Een brede integrale aanpak in het sociale domein zal aan beide punten (bereik en effect van het beleid) een positieve bijdrage leveren. Een goede communicatie door gemeenten over de voorzieningen is daarbij eveneens van groot belang.

De meeste van uw aanbevelingen richten zich op gemeenten, waar de verantwoordelijkheid voor lokaal armoedebeleid is belegd. Veel van deze aanbevelingen vind ik zeer behartigenswaardig. Dit geldt ook voor de aanbeveling om op gemeenteniveau duidelijk aan te geven op de vervulling van welke levensbehoeften de gemeente zich richt. Zoals u in uw aanbeveling voor het samenstellen van een kindpakket aangeeft, is het voor een goede ontwikkeling van een kind van belang dat deze behoeften verder strekken dan basisbehoeften zoals voedsel en kleding. Voor een goede ontwikkeling van een kind en een perspectief op een zelfstandig bestaan in de toekomst is maatschappelijke participatie in de kinderjaren eveneens van groot belang. Waar de financiële situatie van de ouders de vervulling van deze levensbehoeften belemmert, bepalen de individuele omstandigheden van het kind en het huishouden waar het kind deel van uitmaakt welke hulp het meest effectief is. Individueel maatwerk en een integrale aanpak vormen daarom bij voorkeur het uitgangspunt voor het bieden van ondersteuning door gemeenten. De door u voorgestelde generieke maatregel voor kinderen in huishoudens met een besteedbaar inkomen onder 120% van het sociaal minimum, waarbij het verlenen van individueel maatwerk niet aan de orde is, sluit hier niet bij aan. Daarnaast is een dergelijke maatregel in

---

¹ SCP-Publicatie 2011, Voorbestemd tot achterstand? Armoede en sociale uitsluiting in de kindertijd en 25 jaar later.

strijd met de Wet werk en bijstand, op grond waarvan categoriale bijzondere bijstand slechts verleend mag worden aan huishoudens met een inkomen onder 110% van het sociaal minimum. Zoals in het regeerakkoord 'Bruggen bouwen' is aangegeven, wil de regering de mogelijkheden voor categoriale bijzondere bijstand beperken vanwege het ongerichte karakter hiervan. Tegelijkertijd heeft de regering de centrale inkomensnorm voor de stadspas laten vervallen en wil de regering de mogelijkheden voor individuele bijzondere bijstand verruimen. Ondersteuning in de vorm van individuele bijzondere bijstand zorgt er ook voor dat de ondersteuning ten goede komt aan de kinderen zelf, omdat er daarbij sprake moet zijn van daadwerkelijk en aantoonbaar gemaakte kosten. Gemeenten kunnen bij het op deze individuele wijze ondersteunen van kinderen in huishoudens met een laag inkomen uiteraard de elementen van een kindpakket als uitgangspunt nemen.

Datum

Onze referentie
2013-0000116013

In mijn contacten met gemeenten zal ik uw rapport onder de aandacht brengen en hen vragen de hierin gemelde bevindingen en aanbevelingen te betrekken bij de intensivering van hun armoede- en schuldenbeleid. Want ik ben het zeer met u eens dat voorkomen moet worden dat kinderen in ons land opgroeien in armoede.

Met vriendelijke groet,
de Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Jetta Klijnsma